

Planeringsstrategi för Översiktsplan Täby 2050 – Staden på landet

Beslutat av: Kommunfullmäktige

DATUM

Diari.nr. KS 2024/76-20

Sammanfattning

Enligt 3 kap. 23 § plan- och bygglagen ska kommunfullmäktige anta en planeringsstrategi för översiktsplanen senast 24 månader efter ordinarie val. Kommunfullmäktige ska i planeringsstrategin ta ställning till ändrade planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet samt ange en inriktning för kommunens fortsatta arbete utifrån översiktsplanen. Syftet med planeringsstrategin enligt lagstiftningen är att skapa förutsättningar för en mer kontinuerlig översiktsplanering och att vara mer framåtsyftande än tidigare aktualitetsprövning. Kommunfullmäktiges beslut om att anta planeringsstrategin ändrar inte översiktsplanen.

Planeringsstrategin hanterar frågor som har koppling till översiktsplanens innehåll och fokus ligger på uppdrag och ansvar som rör den fysiska planeringen inom Täby kommun. Planeringsstrategin redogör för nya förutsättningar sedan översiktsplanen antogs år 2022, såsom förändringar i lagstiftning och nationella eller regionala frågor som berör översiktsplaneringen samt redovisar en bedömning av dess aktualitet. Planeringsstrategin föreslår också en inriktning för kommande planering och andra uppdrag under innevarande och kommande mandatperiod, till år 2030.

Översiktsplanen bedöms vara aktuell som inriktning och vägledning för kommunens planering och utveckling. Förändringar i lagstiftningen eller nationella och regionala projekt bedöms inte påverka översiktsplanens aktualitet i sin helhet. På grund av förändringar i lagstiftning och beslut om nya riksintressen är översiktsplanen dock inte aktuell avseende hur ansvaret för insamling av förpackningsavfall adresseras och heller inte hur avgränsningarna för riksintresset Roslagsbanan och riksintresseområdet för naturvård vid Täby prästgård redovisas. Det påverkar emellertid inte översiktsplanens förhållningssätt till riksintressena. Arbetet med översiktsplanens mål och implementering av dessa i verksamhetsplaneringen pågår. Översiktsplanen har kompletterats och konkretiserats genom nya styrdokument. Beslut om mark- och vattenanvändning har fattats i enlighet med översiktsplanen.

Mot bakgrund av bland annat ny lagstiftning behövs nya eller uppdaterade styrdokument eller fördjupat arbete inom frågor som rör bland annat VA-försörjning, luftkvalitet och klimatanpassning. Utöver den planläggning och utbyggnad som redan pågår föreslås kommande utveckling ske i enlighet med översiktsplanens inriktning för bebyggelseutveckling och enligt nu gällande ordning för kommande planläggning och investeringar. Prioritering av projekt kan komma att behöva omprövas, men speglar ett behov utifrån nuvarande behov och förutsättningar.

Sammanfattning	2
1. Inledning.....	4
1.1. Om planeringsstrategin för Översiktsplan Täby 2050 – Staden på landet.....	4
2. Uppföljning sedan år 2022	5
2.1. Innehållskrav	5
2.2. Nya eller förändrade planeringsförutsättningar.....	5
2.3. Nationella och regionala beslut, projekt och processer	6
2.4. Fem mål för ett hållbart Täby	8
2.5. Mark- och vattenanvändning.....	9
2.6. Samlad uppföljning.....	10
3. Inriktning till år 2030	12
3.1. Fem mål för ett hållbart Täby	12
3.2. Mark- och vattenvändning.....	14
3.3. Prioritering nu och inriktning på lång sikt	16

1. Inledning

1.1. Om planeringsstrategin för Översiktsplan Täby 2050 – Staden på landet

Enligt 3 kap. 23 § plan- och bygglagen ska kommunfullmäktige anta en planeringsstrategi för översiktsplanen senast 24 månader efter ordinarie val. Antas den inte inom denna period förklaras översiktsplanen inaktuell. Syftet med planeringsstrategin enligt lagstiftningen är att skapa förutsättningar för en mer kontinuerlig översiktsplanering och att vara mer framåtsyftande än tidigare aktualitetsprövning. Kommunfullmäktiges beslut om att anta planeringsstrategin ändrar inte översiktsplanen.

Kommunfullmäktige ska i planeringsstrategin ta ställning till ändrade planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet samt ange en inriktning för kommunens fortsatta arbete med översiktsplaneringen. Länsstyrelsen ska lämna underlag till kommunens bedömning huruvida planen är aktuell avseende översiktsplanens innehållskrav, det vill säga hur översiktsplanen redovisar grunddragen för den avsedda användningen av mark- och vattenområden enligt plankartan samt beskriver hur riksintressen tillgodoses och miljö kvalitetsnormer ska följas.

Denna planeringsstrategi omfattar en bedömning av främst *Översiktsplan Täby 2050 – Staden på landet*, som antogs av kommunfullmäktige 19 april 2022, § 58. Inriktning för markanvändning i *Täby stadskärna 2050 – Fördjupning av översiktsplanen*, som antogs av kommunfullmäktige 4 november 2019, § 114, är inarbetad i den kommunövergripande översiktsplanen. Planeringsstrategin hanterar frågor som har koppling till översiktsplanens innehåll avseende mål och utvecklingsinriktning samt mark- och vattenanvändning. Fokus ligger på uppdrag och ansvar som rör den fysiska planeringen inom Täby kommun.

Planeringsstrategin består av två delar, en uppföljning och en inriktning. Uppföljningen redogör för nya förutsättningar samt regionala frågor som berör översiktsplaneringen, kommunens arbete med översiktsplanen sedan den antogs samt en bedömning av dess aktualitet. Uppföljningen avser tiden sedan översiktsplanen antogs år 2022.

Inriktningen föreslår kommande planering och andra uppdrag med utgångspunkt i översiktsplanens utvecklingsinriktning och mark- och vattenanvändning samt utifrån nya behov utifrån förändrade planeringsförutsättningar såsom lagstiftning.

Inriktningens tidsperspektiv är innevarande och kommande mandatperiod, till år 2030.

2. Uppföljning sedan år 2022

2.1. Innehållskrav

Länsstyrelsen bedömer i sitt underlag inför kommunens beslut om planeringsstrategin, daterat den 30 maj 2022, 4013-19699-2022, att *Täby stadskärna 2050 – fördjupning av översiktsplanen* saknar en tydlig inriktning för hur kommunen i fortsatt planering beaktar behov av utrymme för åtgärder kopplade till behov av stärkt kapacitet på riksintresset Roslagsbanan. Vidare lyfter länsstyrelsen att fördjupningen av översiktsplanen inte innehåller tillräcklig inriktning för hur miljö kvalitetsnormer för vatten ska kunna följas samt att det är av stor vikt att de riktlinjer som presenteras i fördjupningen av översiktsplanen gällande buller följs och att luftkvalitetsunderlag tas fram i samband med fortsatt planering. För *Översiktsplan Täby 2050 – Staden på landet* bedömer länsstyrelsen att det inte är relevant att redovisa aktualiteten av synpunkterna från sitt granskningsyttrande, då översiktsplanen vid utskicket av underlaget nyligen antagits. Länsstyrelsen hade dock inga synpunkter kring frågor om arbetet med och i närheten av Roslagsbanan samt för vatten- och luftkvalitet under granskningsskedet för denna.

2.2. Nya eller förändrade planeringsförutsättningar

2.2.1. Lagstiftning

2.2.1.1. Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster

I juni år 2022 fattade riksdagen beslut om ändringar som innebär att kommuner måste upprätta en så kallad *Vattentjänstplan*, en långsiktig plan för den allmänna VA-anläggningen och hur den anläggningen ska skyddas vid skyfall och som ska antas av kommunfullmäktige.

2.2.1.2. Lag (2000:1383) om kommunens bostadsförsörjningsansvar

I oktober år 2022 trädde ändringar i kraft som innebär att den analys som ska genomföras i *Riktlinjer för bostadsförsörjning* ska göras med stöd av ett underlag som Boverket förser kommunen med.

2.2.1.3. Förordningen (2022:1274) om producentansvar för förpackningar

I januari år 2023 trädde förordningen i kraft, vilket innebär att kommunerna tar över insamling av förpackningsavfall från hushåll samt från torg och parker.

2.2.1.4. Plan- och byggförordning (2011:338)

I februari år 2023 fattade regeringen beslut om en ändring som innebär att alla översiktsplaner som påbörjas efter den 31 december 2026 ska utformas så att uppgifterna i dem kan tillgängliggöras och behandlas digitalt. Redan beslutade planer och planer som påbörjats före 1 januari 2027 omfattas inte av kravet. Boverket arbetar med föreskrifter och med en ambition att dessa ska träda i kraft hösten 2024.

2.2.1.5. Miljöbalk (1998:808)

I april år 2024 trädde förändringar i kraft som innebär att regeringen får meddela föreskrifter om skyldighet för en kommun att upprätta en så kallad *Förebyggande luftkvalitetsstrategi* och vad en sådan ska innehålla. Naturvårdsverket ska ta fram vägledning för arbetet. Länsstyrelsen i Stockholms län bedömer att bland andra Täby kommun omfattas av detta avseende partiklar (PM10) och kvävedioxid (NO₂).

2.2.2. Riksintressen

2.2.2.1. Riksintressen för trafikens anläggningar

Trafikverkets har beslutat att Roslagsbanan enbart utgör riksintresse mellan Östra station och Arninge station på Österskärslinjen. Roslagsbanans Kårstalinje är inte längre riksintresse norr om Roslags-Näsby station och heller inte Näsbyparklinjen. I översiktsplanen redovisas hela Roslagsbanans Österskärs-, Kårsta- och Näsbyparklinjer som riksintresse.

2.2.2.2. Riksintresse för naturvården

Naturvårdsverket har beslutat om ny avgränsning för områdena Täby Prästgård – Skogberga samt Ullnasjöns De Geermoräner. Den sydligaste delen av Täby Prästgård - Skogberga, som påverkats genom anläggning av Norrortsleden, har utgått ur riksintresset och områdesgränsen har justerats för att motsvara gränsen för naturreservatet Täby prästgård. Den nya gränsen skiljer sig något från hur den redovisas i översiktsplanen. Förändringar i avgränsning av Ullnasjöns De Geermoräner påverkar inte översiktsplanens redovisning inom Täby kommun.

2.3. Nationella och regionala beslut, projekt och processer

2.3.1. Nationell infrastrukturplanering

Trafikverket har tillsammans med berörda kommuner genomfört en åtgärdsvalsstudie för förbättrad framkomlighet i stråket Häggvik – Rosenkälla på Norrortsleden. En fördjupad utredning av åtgärdsförslagen har tagits fram. Åtgärder på kort sikt är en ny trafiksignal på Bergtorpsvägen som ska öka kapaciteten på Norrortsledens östgående

avfartsramp och ombyggnad av trafikplats Mossen i syfte att öka framkomligheten för västgående trafik. På längre sikt föreslås ytterligare ett tunnelrör i Löttingetunneln. Trafikverket har också initierat en åtgärdsvalsstudie för E18 i stråket Arninge – Stocksundsbron. Studien ska hantera tillgänglighets-, kapacitets- och miljöbrister samt utvecklingen på längre sikt och beräknas vara klar under år 2025.

Den statliga infrastrukturplaneringen för perioden 2026-2037 har påbörjats. Förslag till ny nationell plan för transportinfrastruktur samt länsplan remitteras av Trafikverket respektive Region Stockholm våren 2025. Planerna ska fastställas under år 2026.

2.3.2. Regional kollektivtrafikplanering

Region Stockholm har tillsammans med Trafikverket och berörda kommuner genomfört en åtgärdsvalsstudie för expressbusslinje H mellan Arninge och Vallentuna. En avsiktsförklaring med tillhörande genomförandeplan har tagits fram. Projektet Roslagsbanans förlängning till Stockholms city och Odenplan fortlöper. För befintlig järnvägsanläggning på Roslagsbanan finns också en studie, *Åtgärdsval Roslagsbanan för ökad kapacitet och robusthet*, upprättad år 2024. Åtgärder enligt denna är i nuläget varken beslutade eller finansierade.

Region Stockholms utredning *Framtidens tunnelbane- och spårutbyggnad* syftar till att utifrån *Kollektivtrafikplan 2050* konkretisera vilka som kan vara framtidens spårutbyggnader. Utredningen har delrapporterats till trafiknämnden och föreslår bland annat att en förlängning av tvärbanan från Helenelund till centrala Täby studeras vidare avseende trafikslag, sträckning, kostnad och nyttor. Utredningen ska slutredovisas hösten 2024.

2.3.3. Regionala strategier, program och planer

Regionala strategier, program och planer har i många fall betydelse för kommunens arbete och översiktsplanering i och med att de vägleder och samordnar mellankommunala och regionala frågor. Region Stockholm har beslutat om *Kollektivtrafikplan 2050* och har påbörjat arbetet med *Regionalt trafikförsörjningsprogram* samt ny *Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen*. Länsstyrelsen i Stockholms län har beslutat om *Riskhanteringsplan för Stockholms län 2022-2027* samt *Åtgärdsprogram för kvävedioxid och partiklar i Stockholms län* och arbetar med *Regional handlingsplan för klimatanpassning 2024-2028*. Länsstyrelsen, tillsammans med Storsthlm och Region Stockholm, har dessutom beslutat om *Regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län* samt *Strategi för hantering av massor i Stockholms län*. Den senare även tillsammans med Trafikverket och Stockholms stad.

2.4. Fem mål för ett hållbart Täby

2.4.1. Implementering av målen i verksamhetsplanen

Översiktsplanen är kommunens hållbarhetsprogram, med fem övergripande mål för ett hållbart Täby. Arbete har inletts för att införliva målen inom ramen för verksamhetsplaneringsarbetet. Stadsbyggnadsnämnden har i verksamhetsplanen för år 2024 två nämndmål med tillhörande indikatorer som knyter an till översiktsplanens mål, *Attraktivt och tryggt* respektive *Framkomligt och sammanlänkat*.

Kommunstyrelsen har ett nämndmål som kopplar an till översiktsplanens mål *Robust och klimatsmart*. Nämndmålen har i sin tur brutits ner till verksamhetsmål med tillhörande indikatorer och aktiviteter på verksamhetsnivå.

2.4.2. Nya eller uppdaterade kommunala styrdokument

Översiktsplanen hänvisar till ett flertal befintliga styrdokument och beskriver behov av ett antal nya. Flera av dessa har beslutats sedan översiktsplanen antogs. Några styrdokument är dessutom kravställda enligt lagstiftning. Styrdokument i Täby kommun ses över varje mandatperiod och revideras vid behov. Några uppdateras årligen. Styrdokumentet kompletterar översiktsplanen, konkretiserar dess utvecklingsinriktningar och vägleder efterföljande arbete för att bidra till de övergripande målen. Styrdokument med geografisk inriktning kompletterar även översiktsplanens vägledning för mark- och vattenanvändning.

Nedan redovisas nya eller uppdaterade styrdokument som är relevanta för översiktsplanen och de övergripande målen.

2.4.2.1. Attraktivt och tryggt

- *Riktlinjer för bostadsförsörjning* (KF 2022)
- *Byggstrategi* (KF 2023)
- *Hantering av buller från vägtrafik i Täby – riktlinje för bidrag till bullerskyddsåtgärder* (SBN 2024)
- *Kulturmiljöer i Täby – riktlinjer* (KF 2024)
- *Lokalförsörjningsplan* (KF 2022, KF 2023 och KF 2024)

2.4.2.2. Framkomligt och sammanlänkat

Inga nya eller uppdaterade styrdokument finns upprättade sedan översiktsplanen antogs.

2.4.2.3. Artrikt och hälsosamt

- *Halva Täby grönt – grönplan för Täby kommun (SBN 2022)*

2.4.2.4. Innovativt och näringslivsvänligt

- *Näringslivsstrategi Täby kommun 2023-2026 (KF 2023)*

2.4.2.5. Robust och klimatsmart

- *Energiplan för Täby kommun (KF 2023)*
- *Täby kommuns risk- och sårbarhetsanalys 2023 samt Riktlinjer för Täby kommuns arbete med krisberedskap (KS 2023)*
- *Klimatstrategi (KF 2023)*
- *Vattentjänstplan (SBN 2024, beslut om samråd)*

2.5. Mark- och vattenanvändning

2.5.1. Utveckling av bebyggelse, naturreservat och dagvattendammar

Fyra detaljplaner som möjliggör bebyggelseutveckling har sedan år 2022 antagits i enlighet med översiktsplanen, i Täby park, Åkerby verksamhetsområde, Löttingelund och Näsbypark. Under år 2024 förväntas ytterligare två detaljplaner antas, i östra delarna av Roslags-Näsby och i Arninge-Ullna.

Den genomsnittliga utbyggnadstakten för bostäder har under de senaste åren varit något högre än översiktsplanens inriktning om i genomsnitt 600-650 nya bostäder per år till år 2050. En avmattning på bostadsmarknaden på grund av bland annat höjda boräntor och ökade byggkostnader har emellertid resulterat i att antalet påbörjade bostäder har minskat och att byggstarter förskjuts framåt i tid. Långsiktigt eftersträvas en utbyggnadstakt på en relativt jämn nivå och det långsiktiga målet bedöms kunna nås.

Planläggning pågår i enlighet med översiktsplanens inriktning för ett flertal områden och fastigheter. Ett antal beslut om planuppdrag och planbesked har fattats, bland annat för att påbörja planläggning av veterancenter och rekreationsområde i Arninge-Ullna och nya gymnasie- och idrottsfunktioner och bostäder i delar av Tibble-Åvaområdet.

Skålhamra kvighage har inrättats som naturreservat och tre nya dagvattendammar har färdigställts; på Hästängen i Gribbylund, intill Täby prästgårds naturreservat i Täby kyrkby samt invid Hägernäsviken. Under år 2024 planeras en dagvattendamm invid Arninge trafikplats.

2.5.2. Översiktliga studier och planer

Strukturplan för Arninge-Ullna har godkänts (KF 2024). Strukturplanen tydliggör kommunens intentioner med området mer detaljerat än vad översiktsplanen beskriver. Planprogram för Näsbyrads centrum är påbörjat med utgångspunkt i översiktsplanens inriktning om utveckling av stadsbebyggelse och centrumfunktioner.

2.5.3. Övergripande infrastrukturfrågor

Arbetet för förbättrad framkomlighet har fortsatt. Täby kommuns trafikmodell har uppdaterats och trafikanalyser görs i samband med tidiga planeringsskeden och i detaljplaner. En åtgärdsvalsstudie för Vikingavägen har genomförts och en för Stora Marknadsvägen pågår. Arbete pågår med att förbättra framkomligheten och öka trafiksäkerheten på Täbyvägen och Vikingavägen enligt beslutade åtgärdsplaner.

Kapacitetsförstärkning av spillvattenledningsnätet är påbörjat. Arbetet syftar till att leda spillvatten från Täby park, Gribbylund och Arninge till den nya kopplingen på Käppalatunneln mellan Visinge och Ensta.

Vattenfall genomför förstärkning av det regionala elledningsnätet mellan Hagby och Arninge. Arbetet inom Täby kommun har påbörjats genom förläggning av markledningar längs med Bergtorpsvägen.

2.6. Samlad uppföljning

2.6.1. Innehållskrav

Länsstyrelsen bedömer att *Täby stadskärna 2050 – fördjupning av översiktsplanen* saknar tydlig inriktning för hur åtgärder för stärkt kapacitet på Roslagsbanan ska beaktas samt inriktning för arbetet med vatten- och luftkvalitet. *Översiktsplan Täby 2050 – Staden på landet* innehåller vägledning för dessa frågor. *Översiktsplan Täby 2050 – Staden på landet* och *Täby stadskärna 2050 – fördjupning av översiktsplanen* kompletterar varandra och kommunen bedömer därmed att de tillsammans uppfyller innehållskravet och är aktuella som inriktning för fortsatt arbete.

2.6.2. Nya eller förändrade planeringsförutsättningar

Förändringar i lagstiftningen bedöms inte påverka översiktsplanens aktualitet. Däremot ställer de nya krav i samband med kommunfullmäktiges kommande beslut om *Riktlinjer för bostadsförsörjning* samt krav på att arbeta fram och besluta om en *Vattentjänstplan*. Förändring i lagstiftning kan också innebära kommande krav på kommunen att upprätta en så kallad *Förebyggande luftkvalitetsstrategi*. Förändringen i plan- och byggförordningen om digitala översiktsplaner kan påverka arbetet med en

kommande översiktsplan, beroende på när en sådan påbörjas. På grund av förändring i lagstiftning är översiktsplanen inte aktuell avseende hur ansvaret för insamling av förpackningsavfall adresseras. Förändrade avgränsningar för riksintressen på grund av beslut av Trafikverket och Naturvårdsverket bidrar till att översiktsplanens kartredovisning inte är aktuell, men bedöms inte påverka översiktsplanens förhållningssätt till riksintressena. Övriga riksintressen så som de redovisas i översiktsplanen är aktuella.

2.6.3. Nationella och regionala beslut, projekt och processer

Nationella och regionala beslut, projekt och processer bedöms inte påverka översiktsplanens aktualitet. Översiktsplanens inriktning om förbättrad framkomlighet och kapacitet på E18, Norrortsleden och Arningevägen samt utveckling av kapacitetsstark kollektivtrafik och regional cykelinfrastruktur är fortsatt aktuell som underlag i kommunens medverkan i den nationella och regionala transportinfrastrukturplaneringen. Roslagsbanans förlängning till city och avtal om bostadsåtagande enligt Sverigeförhandlingen är utgångspunkt för översiktsplanens inriktning avseende bostadsutveckling. Behov av framtida åtgärder på den befintliga Roslagsbanan i enlighet med *Åtgärdsval Roslagsbanan för ökad kapacitet och robusthet* adresseras i översiktsplanen, likaså behovet av tvärgående kollektivtrafik i enlighet med *Kollektivtrafikplan 2050* och utredningen *Framtidens tunnelbane- och spårutbyggnad*. Övriga regionala strategier, program och planer påverkar inte översiktsplanens aktualitet men uppmärksammar om behovet av att arbeta systematiskt med bland annat hantering av massor, klimatrelaterade risker och klimatanpassning samt luftkvalitet.

2.6.4. Fem mål för ett hållbart Täby

Arbetet med översiktsplanens mål och implementering i verksamhetsplaneringen har påbörjats. Flera nya eller uppdaterade styrdokument som översiktsplanen hänvisar till har beslutats.

2.6.5. Mark- och vattenanvändning

Beslut om mark- och vattenanvändning avseende detaljplaner, planbesked, planuppdrag och naturreservat har fattats i enlighet med översiktsplanen. *Strukturplan för Arninge-Ullna* har godkänts och beslut om planbesked och planuppdrag inom Arninge-Ullna har fattats enligt strukturplanens inriktning. Nya dagvattenanläggningar har utvecklats vid översiktsplanens angivna ytor för användningen.

3. Inriktning till år 2030

3.1. Fem mål för ett hållbart Täby

3.1.1. Implementering av målen i verksamhetsplanen

Från och med verksamhetsplan 2025 är ambitionen att fler nämnder, där det är relevant, har ett eller flera nämndmål sorterade under kommunfullmäktiges mål, som kopplar till något eller några mål i översiktsplanen. Arbetet kan ske genom att sambandet mellan befintliga och nya nämndmål och översiktsplanens mål tydliggörs. Genom att följa upp inriktningsmål och nämndmål kan då även en uppföljning av översiktsplanens mål ske. Anvisningar om hur detta ska gå till kommer att finnas från och med verksamhetsplan 2025.

3.1.2. Nya eller uppdaterade kommunala styrdokument

Behov av nya styrdokument uppstår på grund av krav i lagstiftning eller på kommunens eget initiativ och rutiner. Styrdokument beslutas politiskt och ska vägleda efterföljande arbete i riktning mot uppsatta mål. Nya styrdokument bör inte innehålla andra mål än de som ingår i en målkedja med utgångspunkt i kommunfullmäktiges inriktningsmål. Genom att också koppla nya styrdokument till relevant mål i översiktsplanen kan översiktsplanens utvecklingsinriktning i berörd fråga fördjupas och kompletteras. Nya styrdokument ska arbetas fram enligt nuvarande rutin och uppdrag ska ges i enlighet med ordinarie rutiner och i samband med verksamhetsplanering. I de fall det är relevant att koppla styrdokumentet till översiktsplanen, behöver det tydliggöras i samband med att uppdrag ges samt när arbetet genomförs och följs upp.

Nedan redovisas styrdokument som behöver upprättas eller uppdateras mot bakgrund av krav i lagstiftning eller enligt kommunens rutin och som är relevanta för översiktsplanen och de övergripande målen.

3.1.2.1. Attraktivt och tryggt

- *Täby kommuns riktlinjer för bostadsförsörjning.* Krav enligt Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar. Ska beslutas av kommunfullmäktige under såväl innevarande som kommande mandatperiod och upprättas med stöd av ett underlag som Boverket förser kommunen med.
- *Lokalförsörjningsplan.* Beslutas årligen av kommunfullmäktige.

3.1.2.2. Framkomligt och sammanlänkat

Inget behov av nytt styrdokument är identifierat i nuläget.

3.1.2.3. Artrikt och hälsosamt

Inget behov av nytt styrdokument är identifierat i nuläget.

3.1.2.4. Innovativt och näringslivsvänligt

- *Näringslivsstrategi Täby kommun*. Ska beslutas av kommunfullmäktige under kommande mandatperiod.

3.1.2.5. Robust och klimatsmart

- *Risk- och sårbarhetsanalys*. Ska beslutas av kommunfullmäktige under kommande mandatperiod.
- *Vattentjänstplan*. Krav enligt Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster. Arbetet pågår. Ska beslutas av kommunfullmäktige under innevarande mandatperiod.

3.1.3. Behov av fördjupat arbete

För att ytterligare konkretisera översiktsplanens utvecklingsinriktning och bidra till de olika målen finns behov av att fördjupa arbetet inom ett antal frågor. I första hand är syftet att systematisera arbetet och att upprätta aktuella planeringsunderlag. Arbetet kan resultera i att det uppstår behov av att upprätta styrdokument, men det behöver analyseras vidare.

Nedan redovisas de behov som identifierats utifrån översiktsplanens hänvisning till kommande arbete eller utifrån regionala planer och som är relevanta för översiktsplanen och de övergripande målen.

3.1.3.1. Attraktivt och tryggt

- *Luftkvalitet*. Behovet av en handlingsplan för god luftkvalitet lyfts i översiktsplanen och i *Åtgärdsprogram för kvävedioxid och partiklar i Stockholms län* (Länsstyrelsen för Stockholms län) på grund av halterna av partiklar (PM10) och kvävedioxid (NO₂) i kommunen. Enligt miljöbalken får regeringen sedan april år 2024 meddela föreskrifter om skyldighet för en kommun att upprätta en så kallad *Förebyggande luftkvalitetsstrategi*. Det finns behov av att arbeta med frågan mot bakgrund av ovan.

3.1.3.2. Framkomligt och sammanlänkat

- *Trafik och infrastruktur*. Täby kommuns *Framkomlighetsstrategi* (KS 2021) är det övergripande styrdokumentet för trafikfrågor. Den kompletteras idag av ett antal politiskt beslutade planer, såsom *Parkeringsstrategi* (SBN 2014), *Cykelplan 2020-2024* (SBN 2020) och *Kollektivtrafikplan* (SBN 2019). Det finns behov av att

genomföra en översyn av dessa, uppdatera vid behov samt att utreda behov av ytterligare styrdokument. Arbetet bör kopplas till Täby kommuns *Klimatstrategi*.

3.1.3.3. Artrikt och hälsosamt

- *Jordbruksmark*. Det finns behov av att öka kunskapen om, samt kartlägga och värdera, jordbruksmarken i Täby kommun. Värderingen bör ha ett beredskapsperspektiv och hantera markens värden för bland annat livsmedelsproduktion, naturvårdsvärden, biologisk mångfald, ekosystemtjänster, kretslopp och kulturmiljövärden. Arbetet kan även bidra som underlag i samband med planläggning och bygglovgivning. Arbetet bör kopplas till *Halva Täby grönt – Grönplan för Täby kommun, Klimatstrategi* och *Kulturmiljöer i Täby – riktlinjer*.

3.1.3.4. Innovativt och näringslivsvänligt

Inget behov av fördjupat arbete är identifierat i nuläget.

3.1.3.5. Robust och klimatsmart

- *Klimatrelaterade risker och klimatanpassning*. I samband med uppdatering av *Risk- och sårbarhetsanalys* för kommande mandatperiod bör arbetet inkludera de klimatrelaterade riskerna, vilket lyfts i översiktsplanen. Behov lyfts även i *Regional handlingsplan för klimatanpassning 2024-2028* och *Riskhanteringsplan för Stockholms län 2022-2027* (Länsstyrelsen i Stockholms län). Inför det arbetet finns behov av att uppdatera nuvarande skyfallskartering utifrån aktuell bebyggelseutveckling och arbeta fram arbetssätt och aktiviteter avseende bland annat skyfall, översvämning och värmeböljor. Arbetet bör också kopplas till *Halva Täby grönt – Grönplan för Täby kommun* och *Klimatstrategi samt kommande Vattentjänstplan*.
- *Vattenkvalitet*. Nuvarande *Handlingsplan för god ytvattenstatus* (SBN 2019) har i vissa delar genomförts och är i vissa delar inaktuell. Det finns behov av att genomföra en översyn av denna och utreda behovet av åtgärder för både god yt- och grundvattenkvalitet. Arbetet bör kopplas till *Klimatstrategi* samt kommande *Risk- och sårbarhetsanalys* och *Vattentjänstplan*.

3.2. Mark- och vattenvändning

3.2.1. Utveckling av bebyggelse, naturreservat och dagvattendammar

Kommande planläggning och utbyggnad till år 2030 kommer att ske med utgångspunkt i översiktsplanens inriktning för mark- och vattenområden. Stadsutveckling och mer omfattande bebyggelseutveckling syftar till att stärka regional och lokal service och

koncentreras till redan bebyggda områden såsom centrala Täby och Arninge-Ullna, i kommundelscentrumen samt i övriga områden som har närhet till Roslagsbanans stationer. Viss utveckling av småhusbebyggelse kan prövas i mindre centrala lägen med syfte att erbjuda ett blandat utbud av boendeformer. Verksamhetsområden ska vidareutvecklas och ges förbättrade förutsättningar för befintliga och nya företag.

I centrala Täby är det främst Täby park, Roslags-Näsby och delar av Tibble-Åvaområdet som planeras och byggs ut med stadsbebyggelse och ett utökat innehåll av service, arbetsplatser och grönområden. Inom Arninge-Ullna ska Ullnabacken utvecklas som rekreationsområde och planering för ett veterancenter påbörjas. Området närmast Arninge station, de så kallade jaktvill kvartererna, ska utredas för utveckling av stadsbebyggelse med bostäder, service och park. Vid Arninge entré planeras bebyggelse för verksamheter inom hållbar innovation, cirkulär ekonomi, miljöteknik och för samhällsviktig verksamhet.

För att möjliggöra en utveckling av kommundelscentrum med utökad service, fler centrumfunktioner samt bostäder kan Täby kyrkby centrum, Skarpängs centrum och Näsbypark centrum planeras för utveckling av bostäder i såväl stadsbebyggelse som blandade boendeformer. För att utöka utbudet av småhusområden ska bland annat Gripsvall planeras för utveckling av småhusbebyggelse.

Stolpaskogen ska inrättas som naturreservat för att säkerställa natur-, rekreations och friluftsvärden och ett flertal dagvattendammar kan behöva anläggas vid några av de angivna platser som pekas ut i översiktsplanen.

3.2.2. Översiktliga studier och planer

Inom både Gribbylunds centrum och Åkerby verksamhetsområde finns utvecklingsintresse och initiativ från fastighetsägare. Innan planläggning påbörjas längre fram i tiden kan förutsättningar för, och konsekvenser av, utveckling behöva utredas genom planprogram eller annan typ av planinstrument för planering i tidigt skede.

För området söder om Södra Midgårds verksamhetsområde, vid Såsta-Karby, finns behov att utreda förutsättningar och väg framåt för utveckling av bytespunkt och ny station på Roslagsbanan samt för ytterligare verksamhetsetableringar. Det regionala intresset, förekomsten av flera riksintressen och behov av samverkan och investeringsbehov förutsätter att ett lämpligt planinstrument identifieras tidigt. Det möjliggör för en bra process och dialog tillsammans med berörda intressenter såsom Länsstyrelsen i Stockholms län, Trafikverket, Region Stockholm och grannkommuner.

3.2.3. Övergripande infrastrukturfrågor

Projektet Roslagsbanan till city fortsätter i enlighet med Sverigeförhandlingens ramavtal 6, överenskommelse om tidigareläggning samt tilläggsavtal. Täby kommun verkar för att åtgärder för ökad kapacitet och framkomlighet på Norrortsleden samt E18 lyfts in i den nationella infrastrukturplaneringen. Åtgärder på de kommunala vägarna Täbyvägen, Vikingavägen och Stora Marknadsvägen planeras in i samband med budget och verksamhetsplanering. Påverkan på framkomlighet utreds tidigt i samband med planering för bebyggelseutveckling och trafikanalyser ska genomföras där det finns behov.

Kapacitetsförstärkning av spillvattenledningsnätet fortsätter under innevarande mandatperiod. Vattenfalls kommande förstärkningsarbete i det regionala elnätet mellan Hagby och Arninge fortsätter i Täby kommun med nya luftledningar mellan Ensta och Hagby samt en ny markkabel vid Ullnabacken.

För att klara en ökad efterfrågan på fjärrvärme bygger Täby Miljövärme AB samman de två separata fjärrvärmenäten som finns i kommunen. Befintliga panncentraler i centrala Täby kommer dock fortsatt att behövas på lång sikt som komplement till den försörjning som Täby Miljövärme AB tillhandahåller och för att möta ett ökat behov till följd av utbyggnaden i centrala Täby. Det är därför inte aktuellt att utveckla dessa fastigheter med ny bebyggelse såsom översiktsplanen anger.

3.3. Prioritering nu och inriktning på lång sikt

Ovan redovisad inriktning till år 2030 är en nulägesbedömning. Det kommer att uppstå nya förutsättningar och behov som inte hanteras i denna planeringsstrategi. Det kan bidra till att utveckling av bebyggelse och anläggningar i vissa områden och på vissa fastigheter inte kommer att genomföras i enlighet med översiktsplanens inriktning för mark- och vattenanvändning. Prioritering av projekt och uppdrag behöver kontinuerligt omprövas för att bidra till en jämn utbyggnadstakt och flexibilitet. Behov av att utveckla andra områden än vad som idag är inriktningen, såväl som att bevara och skydda till exempel ytterligare natur, kan också uppstå framöver. Nästkommande planeringsstrategi, som ska antas av kommunfullmäktige efter valet år 2026 och inom 24 månader därefter, bör därför hantera frågan om översiktsplanen behöver omarbetas och en ny översiktsplan tas fram. Om behov uppstår finns även möjlighet för kommunfullmäktige att anta en ny planeringsstrategi innan dess.